

6793000

6793000

6792000

6792000

ARVOKKAAT TUULI- JA RANTAKERROSTUMAT

- Tuura -alue
- Natura 2000 -alue

0 250 m

Karttatuloste © Geologian tutkimuskeskus
Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa nro 7/MML/10
Suojelualueet © Suomen Ympäristökeskus

JYRKKÄPENKERE

Taipalsaari

Tietokantatunnus: TUU-05-002

Arvoluokka: 4

Muodostuma: Tuulikerrostuma

Pinta-ala: 4,6 ha

Korkeus: 120 m mpy.

Karttalehti: 3134 03

Alueen suhteellinen korkeus: 5 m

Muodon suhteellinen korkeus: 2 m

Sijainti: Solkein kylän kaakkoispuolella, noin 11 kilometriä Savitaipaleen keskustasta itäkoilliseen.

Geologia

Jyrkkäpenkere on yksi harvoista Kymenlaakson dyyneistä. Se sijaitsee Ristihongankankaalla, joka on osa II Salpausselän laajaa Taipalsaaren reunatasannetta, josta dyynien aines on peräisin. Jyrkkäpenkere koostuu kahdesta poikittaisdyynistä, joiden yhteispituus on noin 800 metriä. Selänteiden pääsuunta on lounaasta koilliseen. Kerrostavan tuulen suunta on ollut luoteesta eli jäätiköltä pois päin. Dyyniselänteet ovat kerrostuneet aivan jääkauden lopulla Baltian jääjärven III -vaiheessa ylimmän rannan yläpuolelle. Ylimmän rannan korkeustaso on tällä alueella noin 110 metriä nykyistä merenpintaa korkeammalla (Rainio et al.1983).

Biologia

Alueen dyynit ovat hyvin loivapiirteisiä. Puusto on 2–3 metriä korkea kuivan kankaan mäntytaimikkoa, jota on jonkin verran harvennettu tien länsipuolelta. Seassa kasvaa joitakin koivuja. Maapohja on aikoinaan äestetty, mutta se on jo sulkeutunut. Kanerva rehottaa korkeakasvustoisena. Pienialaisia poronjäkäläiä on siellä täällä. Variksenmarja- puolukka- ja sianpuolalaikkuja on jonkin verran ja keltaliekkoa paikoin. Kieloa, maitohorsmaa ja hietakastikkaa kasvaa harvakseltaan ja oravanmarjaa niukasti. Kanervisaraa löytää metsämaalta vain parista kohtaa. Runsaammin sitä, lampaannataa ja kissankäpälää (NT) on tieleikkauksilla. Vanhalta tieuralta, päätien länsipuolelta löytyy kangasajuruohoa (NT).

Maisema ja muut arvot

Hakkuista johtuen lounaisempi dyyni hahmottuu ympäristöstä tarkasteltuna hyvin. Sisäinen maisema on varsin yksitoikkoinen. Ympäristöön avautuvat näkymät tasaiselle hiekkakankaalle. Koillisen puoleinen dyyni oli metsäinen, eikä erottunut juuri ollekaan ympäristästä päin. Eteläisempää selännettä leikkaa paikallistie. Jyrkkäpenkere on vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue.

Kirjallisuus:

Rainio, H., Stén, C.-G., Lehmuskoski, K. & Taka, M. 1983. Solkei. Maaperäkarta 1 : 20 000 selitys. Karttalehti 3134 03. Geologian tutkimuskeskus.